

HERINNERING BETREFFENDE DE AFLEVERINGSMODALITEITEN VAN GEZONDHEIDSPRODUCTEN DOOR DE APOTHEKER

Rekening houdend met bepaalde vastgestelde evoluties, wenst de Nationale Raad van de Orde der Apothekers de apothekers te herinneren aan de juiste modaliteiten voor het afleveren van gezondheidsproducten onder de vorm van een samenvattend schema.

De krachtlijnen van dit schema zijn de volgende.

- Het kernprincipe blijft vandaag nog steeds de **persoonlijke aflevering**, (fysiek) **in** de apotheek. Elke praktijk die van dit kernprincipe afwijkt is een uitzondering, die strikt moet geïnterpreteerd worden en die strikt omkaderd is.
- Buiten de gevallen van online-verkoop (met aflevering "op afstand"; zie hieronder) is een **bestelling of reservatie "op afstand"** (per mail, via facetime, per telefoon...) alleen mogelijk voor zover de aflevering persoonlijk en fysiek in de apotheek plaatsvindt, alsook de betaling.

Patiënten mogen dus geen geneesmiddel, ook niet voorschriftvrij, bestellen en betalen,

- via een scherm op de gevel van de officina, of
- via een app (die niet beantwoordt aan de eisen van de wetgeving voor de websites voor de online-verkoop van geneesmiddelen)

met aflevering in een kluisje of een doorgeefluik gelinkt met de robot van de officina, zonder voorafgaand fysiek contact met de apotheker.

- De **materiële afgifte op een later tijdstip** is alleen mogelijk in uitzonderlijke gevallen, via een beveiligd afhaaloket of kastje verbonden aan de apotheek, buiten de openingsuren en voor zover de bestelling en de betaling fysiek in de apotheek zijn gebeurd.

Beveiligde loketten of kluisjes mogen dus niet gebruikt worden door de apotheker om de patiënten tijdens de wacht vanuit zijn huis te bedienen, door ze te koppelen met de robot van de officina.

- **Thuislevering** is alleen mogelijk in uitzonderlijke gevallen en alleen na bestelling (fysiek) in de apotheek door de patiënt of zijn gemachtigde.

De levering wordt uitgevoerd door een lid van het apotheekteam. In uitzonderlijke door de patiënt gemotiveerde omstandigheden, mits naleving van aanvullende voorwaarden die worden voorzien in artikel 28, lid 2, van het Koninklijke besluit van 21 januari 2009 houdende onderrichtingen voor

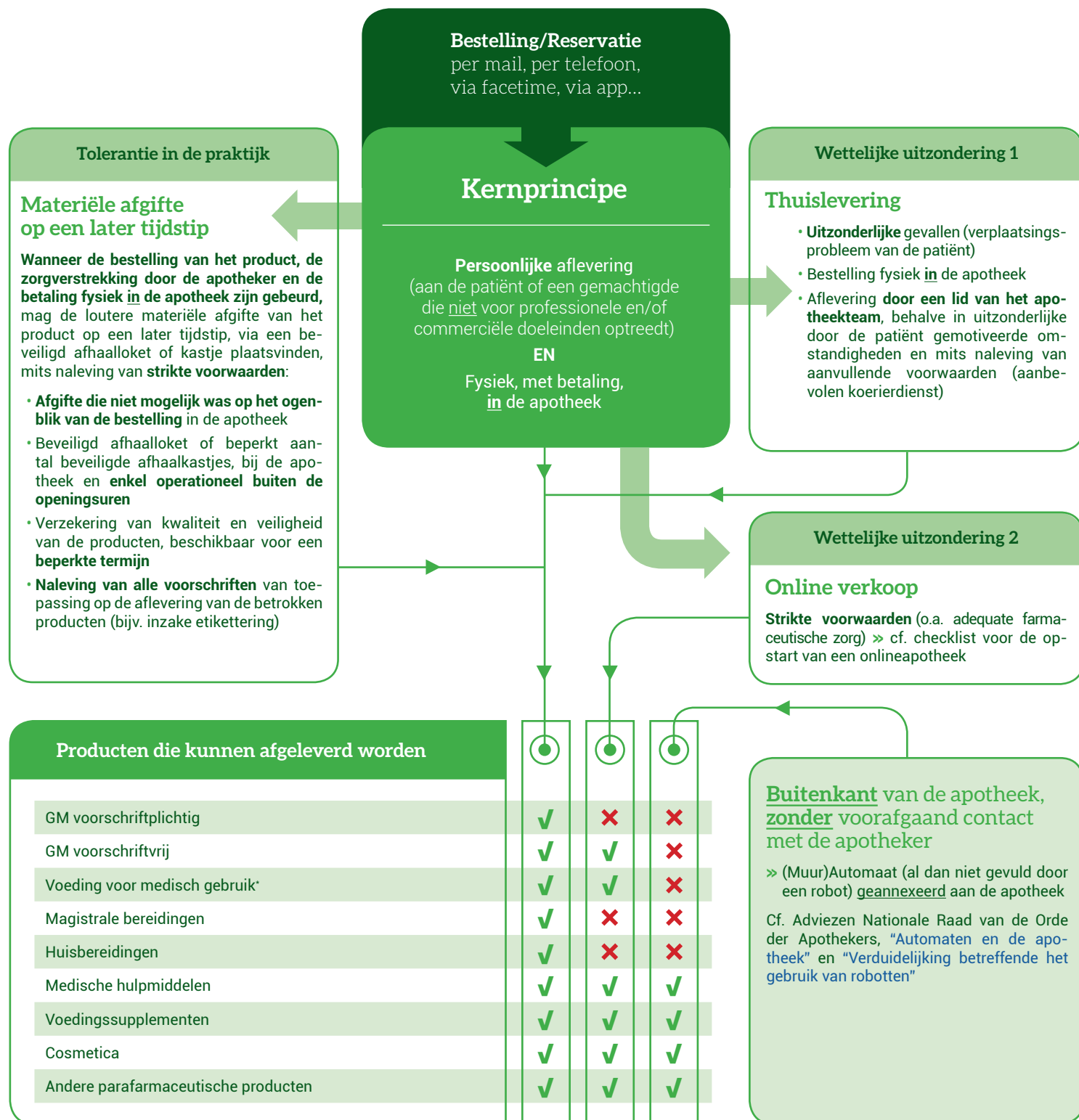
de apothekers kan een door de apotheker-titularis aanbevolen koerierdienst worden gebruikt. Dit is een leveringsdienst waarvan de titularis met zekerheid kan bevestigen dat deze ook tijdens het vervoer beantwoordt aan de beginselen en richtsnoeren voor de goede officinale farmaceutische praktijken.

- **Aflevering "op afstand"** is alleen mogelijk in het strikte kader van de online-apotheek die o.a. dezelfde waarborgen in termen van verstrekking van kwaliteitsvolle farmaceutische zorg moet bieden als de fysieke apotheek.

Alle voorwaarden van artikel 29 van het Koninklijk besluit van 21 januari 2009 houdende onderrichtingen voor de apothekers moeten nageleefd worden, met een effectief toezicht van de apotheker. De levering van het door een online-apotheek afgeleverd product kan dan plaatsvinden:

- per koerierdienst, in een verzegelde verpakking, onder de verantwoordelijkheid van de apotheker-titularis;
- vanuit de apotheek, d.w.z.
 - aan de balie;
 - via een loket/kluisje bij de apotheek, dankzij een door de apotheker op het einde van de online-bestelling gegenereerde code;
 - via een muurrobot geannexeerd aan de apotheek, dankzij een door de apotheker op het einde van de online-bestelling gegenereerde code.

- **Aflevering buiten de apotheek zonder voorafgaand contact** met de apotheker is alleen mogelijk voor producten die niet tot het monopolie van de apotheker behoren, via een automaat die geannexeerd is aan de apotheek.

Nuttige referenties:

- Wet van 25 maart 1964 op de geneesmiddelen voor menselijk gebruik, [art. 3, § 4](#).
- K.B. van 21 januari 2009 houdende onderrichtingen voor de apothekers:
 - [Art. 8, lid 3](#) = verbod om een systeem van bestellingen/leveringen van geneesmiddelen, medische hulpmiddelen of grondstoffen op te zetten buiten de apotheek;
 - [Art. 21](#) en [art. 27](#) = kernprincipe;
 - [Art. 28](#) = wettelijke uitzondering 1 (thuislevering);
 - [Art. 29](#) = wettelijke uitzondering 2 (online-verkoop).
- Wet van 5 mei 2022 betreffende diergeneesmiddelen, [art. 40](#) en Verordening (EU) 2019/6 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 betreffende de diergeneesmiddelen, [art. 104](#) (online-verkoop van diergeneesmiddelen).
- Advies van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers van 31 januari 2017, "Automaten en de apotheek".
- Advies van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers van 2019, "Online-activiteiten van de apotheek – Deontologische aspecten" (beschikbaar in de [gecommentarieerde Code van farmaceutische plichtenleer](#)).

- Advies van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers van 19 februari 2020, "Checklist voor de opstart van een onlineapotheek".

- Advies van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers van 29 juni 2020, "Automaten en de apotheek – Verduidelijking betreffende het gebruik van robots".

Bijkomende opmerking:

- * De voeding voor medisch gebruik die onder het monopolie van de apotheker valt en die niet via een automaat mag afgeleverd worden is alle voeding anders dan die "voor volwassenen, toegediend via orale weg en bestemd om te voldoen aan de nutritionele behoeften ingeval van ondervoeding of risico op ondervoeding niet geassocieerd aan andere ziekten of aandoeningen" (zie de [bijlage](#) van het K.B. van 1 september 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 februari 1991 betreffende voedingsmiddelen bestemd voor bijzondere voeding).